

La rambla de la Llibertat

232

La Rambla de la Llibertat s'estén al llarg d'un ampli passeig que enllaça el carrer de l'Argenteria amb la Pujada del Pont de Pedra, i presideix el sector més comercial i de més tràfec econòmic de tota la ciutat de l'edat mitjana ençà. La seva situació privilegiada —prop tanmateix, de la Paça del Vi, on radica la Casa de la Ciutat— l'ha fet l'escenari predilecte per a tota mena de celebracions, tant des del punt de vista econòmic —mercats— com de la vessant del lleure i l'esbarjo, com n'és prova la tradicional Fira de Sant Narcís des dels temps més reculats fins a començaments del nostre segle.

LA PLAÇA DE LES COLS

Els registres fiscals més antics conservats a l'Arxiu Històric de la Ciutat daten del segle XIV —les anomenades talles— i ja esmenten aquest indret ciutadà amb l'expressiu nom de plaça de les Cols, al·ludint al seu caràcter de centre de trobada dels pagesos de la rodalia gironina que hi venien a vendre els productes de l'horta. Tanmateix, la pervivència del nom es manté fins a la darrereria del segle XIX —quan hom oficialitza l'ús de Rambla de la Llibertat—, malgrat que durant molts anys el seu ús resta viu en el poble, sobretot entre els pagesos dels pobles propers a la nostra ciutat.

Tot i així, la preponderància d'aquesta denominació és desafiada sovint per altres noms que malden per arrelar en el nomenclàtor: l'any 1572 —i al llarg de bona part del segle XVI— hom coneix una part de l'antiga Rambla amb el nom de plaça dels Bargans o Vergants, i segons

Carles Rahola hom l'anomenà també durant un temps **plaça dels Tres Caps**, per les tres testes de pedra que hi havia a la façana d'una de les seves cases, davant la qual es conta que la justícia penjà tres monjos que havien assassinat un abat.

Encara l'any 1876 es volia canviar el nom de plaça de les Cols aprofitant l'avinentsa del proper enderrocament de la casa propietat d'en Felip Lloret, que fins aleshores havia separat l'anomenada rampa dels Esparters —sector del qual parlarem més avall— de la resta de la plaça. Es proposava que s'unís en un sol nom tot el trajecte que abraça des del Pont de Pedra fins als Quatre Cantons, i que així en neixés una gran avinguda que rebés el nom de Catalunya.

No reeixí aquesta reforma, però sí anà endavant la proposta de donar-li l'actual nom de Rambla de la Llibertat. Això s'esdevingué en el ple de l'Ajuntament del dia 14 de març del 1885, amb la intenció de «perpetuar la significació del arbol que existe en el centro de la misma, dada la contingència de que por cualquier motivo y en un plazo más o menos lejano pueda aquel desaparecer del sitio que hoy ocupa». Per un acord anterior, concretament del dia 20 d'octubre del 1869, sabem que l'arbre de referència havia estat plantat en record de l'obertura de les Corts Constituents del mateix any, i que hom havia obert una subscripció per tal de construir un forjat de ferro al seu voltant. Hom s'hi refereix com a **arbol de la llibertat**, la qual cosa deixa ben clar l'origen del nom de la nostra Rambla.

Dissortadament, dos mesos després de batejada oficialment la Rambla, l'Ajuntament, a instàncies del regidor Tuyet i Santa Maria, decidí de tallar l'esmentat arbre aduint que es trobava pal·lantat al mig del pas i que perjudicava el trànsit i la visualitat del passeig. Amb només tres vots en contra s'aprovà la dràstica eliminació d'un arbre que havia esdevingut símbol d'una Rambla i de les ànsies de llibertat del poble. En aquest mateix any 1885 es batejava el sector de l'actual Rambla comprès entre el carrer d'Abeuradors i el pont de pedra amb el nom de Rambla d'Alvarez.

Així ens trobarem que d'ençà del 1885 i fins la primera república la Rambla comprèn dues parts, l'anomenada con a Rambla de la Llibertat i l'esmentada

com a Rambla Alvarez, amb uns límits força boirosos d'ençà que hom havia consumat l'enderrocament de les restes de les Voltes dels Esparters. El gener del 1930 l'Ajuntament unificà tot el passeig sota el nom de Rambla de la Llibertat, atenant el fet que el general Alvarez ja tenia un carreró —dins la mateixa Rambla i sense sortida— i una avinguda situada entre la Plaça de l'Hospital i el carrer de Barcelona.

Un cop acabada la guerra civil, el nom de Rambla de la Llibertat tingué els seus dies comptats: el dia 3 d'agost del 1939 se la bateja com a «Rambla del Generalísimo» amb la intenció de «perpetuar el reconocimiento de la ciudad al caudillo salvador de España». No acabaven ací els canvis, ja que en un ple del juliol del 1954 es refermen en l'oficialitat d'aquest darrer nom enfront de la denominació de «Avenida del Generalísimo» que hom emprava en determinats sectors. En síntesi, es tractava de confirmar l'acceptació de «Rambla» que hom veia més en harmonia amb l'aspecte i condicions urbanístiques de l'esmentada via.

El darrer canvi s'esqueia en el ple de l'ajuntament de 6 de juny del 1979, que hom procedeix a canviar un seguit de noms de carrers. En aquest cas el canvi consistia a substituir «Rambla del Generalísimo» per Rambla de la Llibertat, tal com ja s'havia manifestat amb anterioritat l'associació de veïns de la Rambla i Argenteria. Així el primer ajuntament democràtic connectava amb el parer dels habitants d'aquest indret i retornava el nom que hom havia instaurat quasi 100 anys abans.

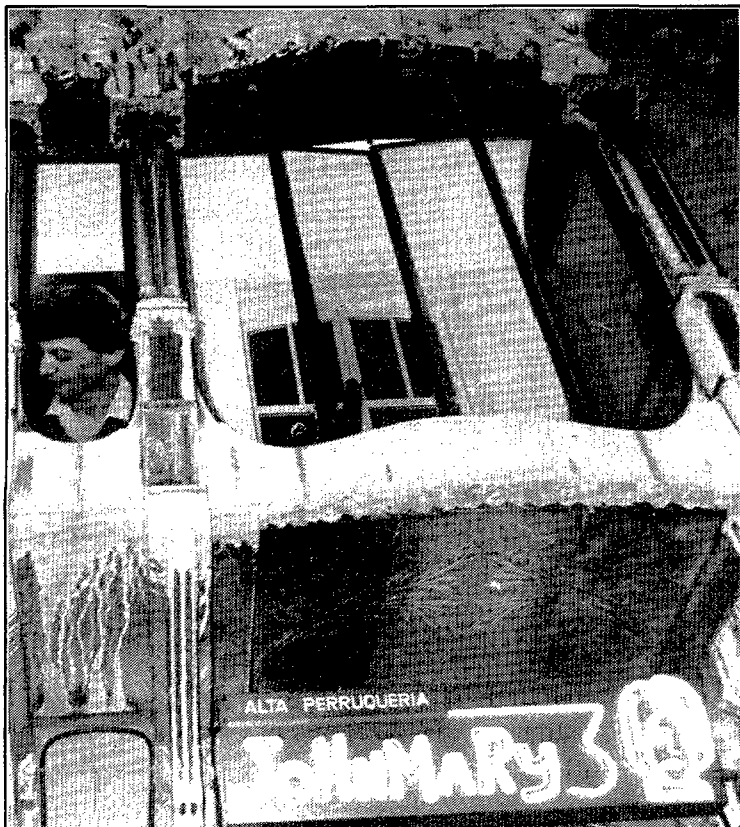
EL CREIXEMENT DE LA PLAÇA DE LES COLS

Sembla fora de tot dubte que la Rambla de la Llibertat va néixer con una mena de perllongació del carrer de l'Argenteria, en base a la construcció d'un seguit d'edificacions al llarg dels segles XIII, XIV, i XV. En aquest últim segle ja eren construïdes les cases de les Voltes de la Rambla, així con un petit sector arreerat prop del pont de pedra. Per a més abundor de dades, hom pot fer recurs a un croquis del segle XV conservat a l'Arxiu de l'Ajuntament on es palesa clarament l'existència de les Voltes i d'un tram proper al carrer dels Abeuradors que es coneixia amb el nom de «Voltes dels Esparters». No serà fins el segle XVI quan hom començarà a construir a la banda del riu, un cop els Jurats haguessin decidit l'any 1574 enderrocar un tros de la muralla del costat de l'onyar per tal de construir-hi les carnisseries. Aquesta millora, a més d'engrandir la plaça, havia de permetre construir un local per a pesar el carbó, la farina i la palla. Es retirà la muralla uns tretze metres més vers el riu, i se li donà més alçada per tal de defensar la plaça de les sovintejudes riuades.

En aquestes mateixes dates la documentació permet constatar l'existència de diversos portals i baluards de l'antic recinte emmurallat. Així s'esmenta el Portal de l'Abeurador —on hi ha l'actual entrada al carrer dels Abeuradors—, el Portal de les Palanques, davant el pont del mateix nom, i el Portal de Bonaventura.

La relació de la plaça de les Cols amb burg artesanal del Mercadal es realitzava mitjançant el magnífic pont de Sant Francesc —més trad substituït per l'actual Pont de Pedra—, el pont de les peixateries velles o de les palanques vermelles que hom veu construir i reconstruir sovint almenys des de l'any 1599 i les nombroses palanques impassebres que durant anys hom bastí entre els portals de Bonaventura i Malaventura. Hom suggereix que cadascun dels portals del recinte emmurallat en ambdós costats del riu s'enllaçarien amb palanques de fusta, alguna de les quals es desplaçaven amb acadenes cap a una de les vores en les ocasions de fortes avingudes. I tot i així, els llibres d'actes municipals són plens de referències a les obres d'agencament dels ponts d'aquest sector després d'una riuada.

Limitada per la muralla i el riu Onyar, la plaça medieval assajà de créixer mitjançant edificacions que guanyaven espais al llit del riu i que es troben en la base de les seculars destrosses

En un dels edificis més macos de la Rambla, construït per en Joan Roca i Pinet (deixeble d'en Gaudí), està ubicada la perruqueria Johnmary

SINGER
MÀQUINES DE COSIR

Rambla, 14 Tlf. 20 27 73
GIRONA

PLA DALMAU
LLIBRERIA GENERAL I TÈCNICA

A partir del dia 11 fins el 28 de febrer
LIBRES D'OPORTUNITAT!!!

Rambla de la Llibertat, 20
Telèfon 20 01 86

GIRONA

La cantonada de la Rambla amb la pujada al Pont de Pedra, irreconeixible en una fotografia de fa ben bé cinquanta anys (Foto: arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona)

La Rambla, quan els cotxes encara circulaven ran de les voltes. (Foto: arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona)

que el riu hi feia, oi més quan aleshores la plaça es trobava en un nivell molt més baix de l'actual, com ho palesen les voltes que encara resten en els baixos i soterranis de diversos edificis de la zona.

LA CONFIGURACIÓ DE LA PLAÇA COM A RAMBLA

A partir de la segona meitat del segle XIX es fan obres d'aixecament del nivell de la plaça de les Cols, i s'enderroquen els Portals d'en Vila i de l'Areny, que era per on les aigües s'endinsaven amb més facilitat. Alhora també es derueixen les Voltes dels Esparters, que obren un ampli pas cap al pont de pedra i permeten la configuració de l'ampli passeig que avui dia coneixem. El 1875 s'estructurava la Rambla en base a dues calçades laterals per a la circulació rodada, i s'emprenen diverses reformes d'enllosat i serveis que s'allargassen des del 1884 al 1892.

En els anys de canvi de segle es promouen una sèrie d'obres d'importància: a partir del 1870 es fan mes llocs de venda —les anomenades «casillas»— ran de muralla, que l'Ajuntament llogava mitjançant subhasta, el 1892 es construeix el parc de bombers a l'espai que actualment ocupa la sala d'exposicions, previ enderroc de les esmentades «casillas», pel 1907 se suprimeix un pas destinat al tràfic que separava la Rambla d'Alvarez, ben bé al davant del carrer dels Abeuradors, i l'any següent s'edifica el dispensari municipal. Fins al moment allí només hi havia les restes de les esmentades «casillas» que ocupaven el cos de Bombers per tal de guardar-hi el material del parc.

Els anys vint coneixerien diverses obres d'empedrat i asfaltat de la Rambla, així com de renovació de l'enllumenat. És a partir de l'any 1958 que s'inicien les darreres obres d'envergadura: el mes d'octubre l'Ajuntament procedeix a l'adjudicació directa —via urgència— de les obres d'urbanització, les quals són acabades el 1959. Amb

aquesta reforma se suprimia el pas de vehicles del costat de les Voltes, i s'ampliava lleugerament el pas de la banda de l'Onyar. Així hom canviava significativament la fesomia de la plaça —fins aleshores amb dues calçades laterals— en una obra controvertida, que Josep Grahi i Grau no dubtà de qualificar d'«impròpia de la ciutat de pedra» i afegí que «els patrocinadors a ultrança del projecte realitzat contra la majoria de gironins, han fet un trist favor a la ciutat nostrada».

Les últimes obres d'un cert relleu han estat les relatives a la millora de l'enllumenat públic, amb la col·locació de columnes, fanals i braços murals imitant els antics fanals de forja que existien en aquest indret des de la darrerria del segle XIX.

LES VOLTES DELS ESPARTERS

Tal com remarca el Dr. Jaume Marqués al seu treball «Girona Vella/1», originàriament la Ram-

bla era formada per una àmplia plaça que anava des d'Argentaria fins Abeuradors i «per un carreró estret que vorejava unes voltes que anaven des d'Abeuradors fins al Pont de Pedra. Carreró i Voltes tenien un sol nom: les voltes dels Esparters». Hom data construccions en aquest sector d'ençà del segle XIII.

Pel que sabem les Voltes dels Esparters eren fosques, sense espai i poc transitades, amb un porxat molt baix, i amb la seva entrada principal pel carrer d'Abeuradors. En un primer moment —segles XIII a XV— hom les esmentà com a Voltes dels Jueus, i fins el seu enderrocament també se les denominà com a «carrer de les tabernaries», almenys des del segle XV. Amb tot, a hores d'ara és difícil poder reconstruir amb garanties d'èxit la disposició exacte d'aquest sector de la Rambla, atès la seva complexitat constructiva. En tot cas podem apuntar que —ultra el tram porxat— estaria format per un o més petits carrerons: així l'any 1725

hom dóna permís a Francesc Nasples, mercader, per tal de tancar un carreró situat entre la seva casa de les Voltes dels Esparters i altres cases que afronten al mateix carrer. En estar-hi d'acord tots els veïns es dóna permís per a l'esmentat tancament.

El 1790, els veïns dels «Arcs dels Esparters» presenten llicència per a construir una rampa «para subir al Puento de San Francisco» —on ara hi ha el pont de pedra— i l'Ajuntament els dóna el permís tot afegint que hauran de «dar el correspondiente curso y desguace a las aguas pluviales a fin de no impedir el libre tránsito de las Gentes por debajo de los Arcos.» No tardaria en arribar a l'Ajuntament un memorial dels veïns del carrer «del pes del carbó» queixant-se de la projectada rampa, i suggerint «la utilidad de formar un arco a la testera de dicho puente debajo del cual podría pasarse a pie y a caballo para comunicarse con dichas calles ofreciendo contribuir al gasto que por esto se ocasiona, y pidiendo al dicho litre. Ayuntamiento que no dando lugar a dicha rampa providenciase la formación de dicho arco». Al capdevall l'Ajuntament prohibeix l'obra al·ludint a un acabament del termini legal i també per l'existència de plets amb els veïns de les cases properes a l'obra projectada.

Valgui la pormenortizada explicació d'aquest fet per il·lustrar la dificultat de descriure un complex com les Voltes dels Esparters que —a més de comptar amb carrers propers fins ara desconeguts com el ja al·ludit del

pes del Carbó— reunia més de quinze cases on s'aixoplugaven oficis artesanals de caire molt divers com tindrem ocasió de veure més endavant.

La reforma d'aquest suggestiu indret s'inicià en construir-se a mitjan segle XIX el Pont de Pedra o d'Isabel II, i s'acabarà amb el seu enderrocament. Joaquim Pla i Cargol ho definia com unos antiguos edificios con porches muy bajos i afegia que tancant l'antiga plaça de les Cols per la part sud hi havia, alineat amb el carrer dels Abeuradors, un gran casalot, i al costat d'aquest, cap al riu, una rampa que baixava fins el Portal de l'Areny. Entre les Voltes del Esparters i la muralla que donava al riu hi havia un espai molt estret que enfosquia les petites botigues instal·lades en aquells porxos. En paraules del mateix Pla i Cargol la reforma consistí en expropiar la casa (1869) que cerraba la plaza de las Cols(...) y en derribar la parte anterior de los edificios de las Voltes dels Esparters y en terraplenar el terreno hasta la muralla junto al rio, cerrando la puerta del Areny.»

Joan Vinyas i Comas a les «Memòries d'un gironí» explica que un cop enderrocades les Voltes restà a l'antiga casa Mollera —avui Busquets— «un cos avançat als baixos que deixava al nivell de primer pis una amplíssima sortida batejada per l'humorisme popular amb el nom de "Balcó de Pilar"». Pel 1885, ja amb les voltes i els edificis fora, l'Ajuntament batejava aquest antic sector amb el nom de «Rambla d'Alvarez», i fins l'any 1930 no entrava a formar part

La desaparició del nom del Generalísimo donat a la Rambla els anys de franquisme fou una de les primeres mesures que adoptà el 1979 l'Ajuntament democràtic. (Foto: arxiu PUNT DIARI)

malarot
CALÇATS
Rambla de la Llibertat, 5
Girona

KRONOS
JOIERIA I RELLOTGERIA
Els millors preus de Girona i província
Rambla, 25
Tel. 20 59 40
GIRONA

MAGATZEMS MERCADAL
Rambla Llibertat, 12
LIQUIDACIÓ TOTAL PER CESSAMENT DEL NEGOCI
MES BLANCOLOR!!!
TOVALLOLES
JOCS DE LLIT
COIXINS
CORTINATGES
EDREDONS
APROFITI!!!

El dia del llibre de l'any 1982, la policia va trabucar la parada que el PSAN havia muntat a la Rambla. El cor de la ciutat va veure alterada, un cop més, la seva pau. Els principals moments de la vida política de Girona han tingut com a escenari la Rambla. (Foto: arxiu PUNT DIARI)

El canvi de fanals fou un episodi complex que heretà l'Ajuntament democràtic i que va suposar un cert perjudici econòmic a l'erari públic. (Foto: arxiu PUNT DIARI)

— oficialment, és clar, — de l'actual Rambla de la Llibertat.

UN COMERÇ D'ARREL MEDIEVAL

La puixança econòmica de la Rambla de la Llibertat no és pas cosa de quatre dies: ja en els segles XIV i XV era el centre de la vida mercantil, amb multitud de botigues de tota mena, i en el fogatge de l'any 1558 ja es detecta la preponderància dels oficis lligats al tèxtil i al calçat al sector de les Voltes del Esparters —on paradoxalment hom no hi troba cap esparter i una gran diversitat d'oficis a la plaça de les Cols, només trencada per la incidència numèrica de 12 sabaters. Cent anys més tard la situació continua igual, amb un total de vint-i-quatre oficis a les Voltes dels Esparters i quaranta-set a la plaça de les Cols.

A la darrerria del segle XVII sembla minvar la puixança del sector de les Voltes dels Esparters, on juntament amb botiguers i artesans hi trobem la presència de dos esparters. A la plaça de les Cols hom assolix ja una gran diversitat d'oficis —seixanta— abraçant tots els sectors de la vida econòmica i amb un pes important dels argenters, adroguers i mercaders.

Ja al segle XVIII, hom veu aparèixer en les relacions d'habitants d'aquest sector, oficis com els de llibreter, cirurgià, i peruquer que no havien aparegut fins al moment. En aquest mateix segle la plaça de les Cols es converteix en un centre d'assortiment dels productes bàsics: pel 1725 hi trobem situades les carnisseries del municipi, i les mesures dels grans a la cruïlla amb el carrer de l'Argenteria, i el 1760 hi havia un dels llocs de venda del pa.

Aquest comerç floreixent es fonamentava també en l'elevat nombre d'intercanvis que es produïen en les Fires de Sant Narcís ja d'ençà del segle XIV, i en els

sovintejats mercats setmanals amb gran concurrència d'hortolans. El cronista Roig i Jalpí es fa ressò dels mercats de finals del segle XVII amb aquestes paraules: «Tres días la semana en todo el año se tiene Mercado, que son el Martes, Jueves y Sábado, en los cuales acude de cuatro y cinco leguas la gente de los lugares de la Selva, del Ampurdán y de la Montaña, con toda manera de viveres, regalos y otras cosas necesarias con maravillosa abundancia, hombres y mujeres, que a veces suele estar tan abastecida de capones, gallinas, pollos, palomas, pichones, fruta de toda suerte, trigo y otras viandas, que pudiera proveerse un Ejército...». Sota els porxos destacaven les botigues on es venien robes i a l'altra banda abundaven els cataus dels adroguers i especiers. El mateix autor parla de la puixança de les tradicionals Fires, on hi venia gent no tan sols del Principat, sinó també de València, Aragó i França.

Poc a poc, el mercat d'aviram i queviures anà deixant lloc a les parades dels firetaires, quan les Fires cediren en el seu frenesi comercial en benefici de les atraccions i l'esbarjo que atreïa vers la ciutat tots els habitants de la comarca. Encara l'any 1863 se celebrava un gran mercat amb la companyia de les parades dels firetaires, i l'any 1900 es decidí de traslladar la Fira de Sant Narcís a la plaça de la Independència. Malgrat que les Fires no s'acabaran de desarrelar mai del tot la Rambla, és ben cert que la seva activitat se centrà més en els mercats setmanals, i que quan aquest són traslladats hon veu perviure els dissabtes un petit mercat de flors.

CAFÈS I EDIFICIS REMARCABLES

D'entre la multitud de botigues i comerços de la Rambla, cal destacar el conegut «Cafè

Norat», constituït en una mena de casino de la burgesia democràtica, amb un cert matis polític liberal segons opinió de Vinyas i Comas. El local fou obert l'any 1889 i durant un temps tingué al seu primer pis el local de ball anomenat «Las Odaliscas». A la darrerria del 1914 s'inaugurà una ampliació del cafè que juntament amb el Cafè Vila o Cafè Militar, era el més representatiu de tota la ciutat.

Quant a edificis, assenyalem l'interès de la farmàcia Murtra (1900), modernista, de la fotografia Barber d'estil noucentista (1933), dels queviures Puig (1934) i de la Casa Norat, bastida per l'arquitecte J. Roca i Pinet l'any 1912. Compta amb una façana amb motius florals de caràcter modernista i amb un estucat llis marcant franges horitzontals. Altrament, l'únic monument de tota la Rambla és el realitzat en homenatge a Carles Rahola: fet el 1978 per l'escultor Torres Monsó per iniciativa de l'associació Democràtica d'Artistes de Girona, té una inscripció amb un text del mateix Rahola relatiu a la pena de mort.

Amb tot, l'edifici més característic és la sala d'exposicions. Pensant inicialment con a biblioteca, fou realitzat l'any 1928 per l'arquitecte Joaquim Magioni, dins de l'estil noucentista. La biblioteca s'inaugurà el 5 de novembre de l'any 1931 i en fou conservador n'Artur Vinardell i Roig, destacat republicà aixiliat molt temps a París que hi llegà la seva valuosa biblioteca. Acabada la guerra, hom decidia tancar la biblioteca municipal, cedir el seu fons a la biblioteca pública, i destinar l'edifici a sala d'exposicions. Encara pel 1946 es projectava la seva ampliació per tal de destinar-la a escola de belles arts. En el ple de l'Ajuntament del 10 de febrer de 1982 es batejaven les dues sales d'exposicions amb els noms d'Artur Vinardell i de Fidel Aguilar, tot i que aquest darrer havia donat nom a tot l'edifici des de molt abans.

Tanmateix, altres cases de la Rambla han aixoplugat entitats de caire cultural: fins el 1927 hi tingué el seu estatge —enfront del cafè Norat— l'Ateneu de Girona, i a edificis de damunt les voltes hi hagué la redacció i l'administració de revistes tan diverses com «Lo Geronès», «El Norte», «Ciudadana», «Aigua-Forts» i «El Gironès».

A la darrerria del segle XIX a la botiga d'òptica d'en Pere Solà a les Voltes de la Rambla es reunien una colla de gironins aimants de fer-la petar, com ara Joan Viñas i Comas, Mn. Carles de Bolós, Narcís Roure, el metge

Josep Pascual i Prats, l'escriptor Josep Grahit i Grau i molts altres, en una mena de remembrança de la història «Cova d'en Vinyes» del carrer Abeuradors.

CONFLICTES I FESTES

De la mateixa manera que la cèntrica situació de la Rambla l'ha fet lloc adient per a la celebració de tota mena de festes, també li ha fet conèixer els tristos moments dels conflictes.

Només a tall de mostra fem referència al tancament general que es produí a la darrerria del mes de març del 1908 de tots els comerços de la Rambla en voler-se cobrar per via d'apressament unes multes imposades a diversos comerciants de l'esmentada via per inobservància de l'anomenat «descans dominical». Els perjudicats al·legaven que aquesta llei només es complia a Girona, i no a la resta de les comarques. Finalment feren de mitjancers el governador civil, l'alcalde i el secretari, i se suspengué l'operació d'apressament i els comerciants tornaren a obrir llurs establiments.

El 19 d'agost de l'any 1916, a la nit, i mentre es ballaven sardanes a la Rambla, es produïren enfrontaments entre un grup de militars joves i gent de Girona, amb trets inclosos. L'Ajunta-

ment intervingué prop del capità general i del govern per tal de denunciar els fets. Finalment, i per tal de cloure aquesta petita mostra de conflictes, assenyalam que el dia 17 de febrer del 1918, un grup de regionalistes foren tirotejats per uns desconeguts quan es disposaven a entrar al seu local social.

Pel que fa a les festes, i deixant de banda les ja esmentades Fires de Sant Narcís, la Rambla fou escenari durant anys en els dies festius d'una mena de concerts on es tocava música militar. Sabem que pel 1885 l'Ajuntament col·locava cadires per a la gentada que anava a escoltarlos. Tanmateix, la mateixa amplada de la rambla el fa lloc escaient per a les celebracions més sonades: hi prenia especial relleu la processó del Corpus, que en temps reculats s'hi aturava i representava obres com la «Història de la Casta Susana» (1541) o la del «Sacrifici d'Isaac» (1537). Encara actualment, els manies per Setmana Santa, algun 11 de Setembre, i les ballades de sardanes arreu de l'any són mostra de l'atracció que la Rambla exerceix arreu de la ciutat, ostentant un paper protagonista en la vida gironina certament indiscutit.

Ramon Alberch i Fugueras

La Rambla dels anys seixanta, quan els cotxes encara aparquaven sobre el passeig central. Una fotografia impagable, reflex de tota una època: els sis-cents, els vestits, els til·lers acabats de plantar... (Foto: arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona)

RIBAS CREUHER
SECCIÓ HOME SECCIÓ DONA

A LA RAMBLA
DES DEL 1.889

MODA • QUALITAT • SERVEI